

πρόσωπα/πολιτισμός 04

Έλενα Χουζούρη, συγγραφέας

Στη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού

And if the cloud bursts, thunder in your ear You shout and no one seems to hear. And if the band you're in starts playing different tunes I'll see you on the dark side of the moon.

Pink Floyd, Brain Damage (The Dark Side of the Moon)

■ Συνέντευξη στον Κώστα Στοφόρο

«Σε όσους πίστεψαν ότι θα αλλάξουν τον κόσμο» αφιερώνει το μυθιστόρημά της «Στη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού - Μια παλιά ιστορία» η Έλενα Χουζούρη. Το βιβλίο που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη αναβιώνει με ακρίβεια το 1989, μια χρονιά που αποδείχθηκε σημαδιακή από πολλές πλευρές. Είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις μυθιστορημάτων που αγγίζουν αυτή την περίοδο που μοιάζει «ξεκαμμένη» πλην ελαχίστων εξαιρέσεων. Η συγγραφέας βάζει το δάχτυλο επί του τύπου των πλών και μας δίνει μια

πραγματική εικόνα της Αριστεράς της εποχής, αλλά και των ανθρώπων που βρέθηκαν είτε να συμμετέχουν σε «δυναμικές ενέργειες» είτε και να καταλήγουν στην «ένοπλη πάλη». Δεν ηθικολογεί, αλλά σκάβει και βρίσκει τις βαθύτερες αιτίες που πραγματικά φωτίζουν τη «σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού». Άλλωστε ο ομώνυμος δίσκος των Pink Floyd, «The Dark Side of the Moon» παίζει έναν κεντρικό ρόλο στην αφήγηση και δίνει τον τίτλο στο βιβλίο, το οποίο έχει και στοιχεία αστυνομικού σασπένς. Παρακολουθούμε τα όσα συμβαίνουν

μέσα από τη ματιά του δημοσιογράφου Δημήτρη Κ., ο οποίος στην αρχή του μυθιστορήματος μαθαίνει για την εκτέλεση του «Άτακτου», νεότερου αδερφού πρώην συντρόφου του στο Κόμμα, απ' όπου ο ίδιος έχει διαγραφεί. Με φλας μπιακ αλλά και σε πραγματικό χρόνο ξετυλίγεται το κουβάρι της ιστορίας που παραπέμπει σαφώς στην υπόθεση «Πρέκας». Πρόκειται για βιβλίο που πέρα από τις σημαντικές λογοτεχνικές αρετές του θα μπορούσε να είναι και στοιχείο για να ανακαλύψουμε το παρελθόν που φαίνεται να χάνεται σαν την άμμο μέσα από τα χέρια μας...

...επίσης θέλησα να μνημονεύσω τα δύο θύματα της αστυνομικής βίας στην πορεία του Πολυτεχνείου του 1980, τον 20χρονο Κύπριο φοιτητή Ιάκωβο Κουμή και την 23χρονη εργάτρια Σταματίνα Κανελοπούλου, γιατί τους έχουμε ξεχάσει...

► **Τι σας ώθησε να επιστρέψετε μυθιστορηματικά στο 1989;**
 Το 1989 είναι ένα κομβικό έτος όχι μόνον για την Ελλάδα αλλά παγκοσμίως. Είναι το έτος που κατά τον Χομπσμπάουμ σηματοδοτεί το τέλος του εικοστού αιώνα. Στα καθ' ημάς, έχουμε το σκάνδαλο Κοσκωτά, την παραπομπή του Ανδρέα Παπανδρέου, τη συγκυβέρνηση ΝΔ-Συνασπισμού (Δεξιός-Αριστεράς, το λεγόμενο «βρώμικο '89»), τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη από την 17 Νοέμβρη. Έξω, έχουμε την πτώση του τείχους του Βερολίνου και την αρχή του τέλους των σοσιαλιστικών καθεστώτων που αποτελούσαν το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, με αποκορύφωμα τη διάλυση της ΕΣΣΔ τον Ιανουάριο του 1991. Εν κατακλείδι τίποτα από όσα ο κόσμος γνώριζε από το 1917 και μετά δεν θα είναι πλέον τα ίδια. Ψευδαισθήσεις τέλος!

► **Για όσους ζήσαμε τα γεγονότα είναι σαφείς οι αναφορές σας στην υπόθεση «Πρέκας». Τι είναι αυτό που θελήσατε να αναδείξετε;**
 Με αφορμή την «υπόθεση Πρέκας» όπως την χαρακτηρίζετε, ήθελα να αναδείξω αυτό ακριβώς που κρύβεται πίσω από «τη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού», δηλαδή πίσω από

τις τρομοκρατικές ενέργειες τις οποίες αποφασίζει να διαπράξει κάποιος ή κάποια στο όνομα μιας υποκειμενικής τιμωρητικής δικαιοσύνης που μπορεί να φτάσει -και να τα υπερβεί- στα όρια της καταστροφής και του θανάτου. Με ενδιέφερε δηλαδή να πάω πέρα των πολιτικών προφανών και να ψάξω παραμέσθε στο πώς πλάθεται η ψυχασύνθεση ενός ανθρώπου που καταστρέφοντας ακόμη και τον εαυτό του, θεωρεί ότι συμβάλλει στη δημιουργία μιας καλύτερης

και δικαιότερης κοινωνίας. Πώς ενσταλάζεται αυτό το απέραντο μίσος μέσα του; Ο ήρωάς μου, ο επιλεγμένος Άτακτος, δεν έχει καμία σχέση με τον Πρέκα, τον οποίο έτσι κι αλλιώς δεν γνώριζα, όπως και κανέναν άλλον του αναρχικού, αντιξουσιαστικού κ.λπ. χώρου. Είναι καθαρά ένας λογοτεχνικός ήρωας.

► **Πόσο δύσκολο ήταν να αναβιώσετε μυθιστορηματικά εκείνη την εποχή;**

Καθόλου δύσκολο! Το δύσκολο ήταν να προσεγγίσω και να πλάσω τον Άτακτο. Κατά τα άλλα, όσοι και όσες έχουμε πολλά πια χρονάκια στην πλάτη μας, τα έχουμε ζήσει όλα αυτά. Και στις διαδηλώσεις έχουμε πάει, και στα μαρμάκια έχουμε καθίσει, και ώρες επί ωρών πολιτικές συζητήσεις έχουμε κάνει, και μεγάλους έρωτες έχουμε ζήσει, και τις ροκ μουσικές μας έχουμε ακούσει και τα οράματά μας έχουμε δει να κατακρημνίζονται άρα... Πολύ μου άρεσαν οι μυθιστορηματικές μου επισκέψεις στα μπαρ που συζητάζα, επίσης θέλησα να μνημονεύσω τα δύο θύματα της αστυνομικής βίας στην πορεία του Πολυτεχνείου του 1980, τον 20χρονο Κύπριο φοιτητή Ιάκωβο Κουμή και την 23χρονη εργάτρια Σταματίνα Κανελοπούλου, γιατί τους έχουμε ξεχάσει.

► **Σε ποιον βαθμό υπάρχουν στο μυθιστόρημα προσωπικά σας θιώματα;**

Αν και νομίζω ότι με την προηγούμενη απάντησή μου καλύπτω και αυτήν την ερώτησή σας θέλω να προσθέσω κάτι σημαντικό. Ολόκληρο αυτό το μυθιστόρημά μου έχει ως αφηγήτρια του το εξής προσωπικό μου βίωμα: Είναι βράδυ του Οκτωβρίου 1987 -εκείνο τον καιρό εργαζόμουν στο περιοδικό ΕΝΑ-, έχω τελειώσει κάτι που γράφω, ανοίγω την τηλεόραση να δω τις ειδήσεις των εννιά και πέφτω πάνω στη μετάδοση του βίντεο με την εν ψυχρώ εκτέλεση ενός νεαρού με λευκό πουκάμισο μόλις εμφανίζεται στο μαυλόκονι μιας πολυκατοικίας από τους αστυνομικούς που είναι ακροβολισμένοι εκεί γύρω του. Ομολογώ ότι έπαθα σοκ, δεν είχα ξαναδεί κάτι τέτοιο, ούτε είχαμε ακόμα συνηθίσει σε βίαιες αμερικάνικες αστυνομικές σειρές με παρόμοιες έστω εικονικές εκτελέσεις. Η εν θερμώ αντίδρασή μου ήταν να κρατήσω κάποιες σημειώσεις που καταχώνιασα σε κάποιο συρτάρι του γραφείου μου. Όταν πριν λίγα χρόνια αποφάσισα να ασχοληθώ μυθιστορηματικά με την τρομοκρατία στην Ελλάδα, τις ξαναθυμήθηκα και τις ανέσυρα από το συρτάρι. Το γιατί τοποθέτησα την ιστορία στο 1989 το εξήγησα ήδη. Επιπλέον, μου ήταν πολύ εύκολο να πλάσω τον χαρακτήρα του Τάσου, του άκαμπτου κομ-

ματικού στελέχους, διότι έχοντας υπάρξει μέλος της ΚΝΕ και του ΚΚΕ είχα γνωρίσει αρκετά τέτοια στελέχη. Όπως επίσης γνώριζα πώς ένιωθε ένας διαγραμμένος.

► **Θα το χαρακτηρίζατε ως «πολιτικό» μυθιστόρημα;**

Θα το χαρακτηρίζα περισσότερο ανθρωποκεντρικό διότι προσπαθεί να «διαβάσει» τα εσωψυχα και των τριών ηρώων του. Βεβαίως αναδίδει και πολιτικό άρωμα, πώς αλλιώς άλλωστε; Ολόκληρη εκείνη η εποχή -από την μεταπολίτευση και έως το 1991- ήταν φουλ πολιτική!

► INFO

Το βιβλίο θα παρουσιαστεί διαδικτυακά την **Τρίτη 1 Ιουνίου** στις **18:00** από την Αλυσίδα Πολιτισμού **IANOS** και τις εκδόσεις Πατάκη.
Youtube Channel:
www.youtube.com/c/ianos/featured
Link Live streaming:
youtu.be/wON1Lb-bl4k